Nr. 41 LUTY Rok V

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

rys. 4
Do artykułu Włodzimierza Rachmanowa.

1 9 3 5

POZNAŃ, FR. RATAJCZAKA 15 (PASAŻ APOLLO)

Do

P. T. CZYTELNIKÓW I SZANOWNEJ KLIENTELI.

Nawiązując do notatek z poprzednich numerów „Il. Wiad. Fil.“, komunikujemy, że, z powodu znacznego rozszerzenia działalności wydawniczej, zaprowadziliśmy w naszem przedsiębiorstwie odrębny DZIAŁ WYDAWNICZY. W związku z tem, jak już zresztą podawaliśmy, będziemy starać się o podwyższenie poziomu „Il. Wiad. Fil.“; zamierzamy również zwiększyć produkcję albumów i przyborów filatelistycznych z jaknajdalej posuniętą obniżką cen.

Zasadnicza działalność naszego przedsiębiorstwa pozostanie niezmieniona. Prosimy zatem o dalsze łaskawe poparcie. Na str. 14/15 znajdą P.T. Czytelnicy tymczasowy cennik seryj polskich 1935. Obszerniejszy zostanie wydany później i roześlemy go bezpłatnie. Tymczasem prosimy skorzystać z zamieszczonych ofert w „Il. Wiad. Fil.“. Szczególną uwagę zwracamy na nasze uzupełnione zapasy znaczków, zwłaszcza POLSKICH i NOWOŚCI europejskich, oraz na „kolekcje Rosji Sowieckiej“, mogące dać maximum korzyści naszej Klienteli.

Polecając się nadal łaskawym względom, pozostajemy z zapewnieniem solidnej i rzetelnej obsługi.

Dom Filatelistyczny - J. Witkowski

Poznań I.

DO P.T. PRENUMERATORÓW.

Podajemy do łaskawej wiadomości, że poczta wprowadziła dla opłat abonamentowych t.zw. PRZEKAZY ROZLICZENIOWE, zapomocą których można uiszczać należności za prenumeratę. Do niniejszego numeru załączamy po jednym egzemplarzu tychże. Wpłaty przekazem rozliczeniowym są wolne od wszelkich opłat dodatkowych. Blankiety można również nabywać w każdym urzędzie i agencji pocztowej po 1 gr za szt.

Zapowiedzianą w nr. poprzednim premję, załączymy do nr. marcowego, ponieważ termin zgłoszenia prenumeraty premjowanej przedłużyliśmy do dnia 15 lutego 1935., zatem prosimy o odnowienie prenumeraty odwrotnie.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

„IL. WIAD. FIL.“

ILUSTROWANE WIADOMOŚCI FILATELISTYCZNE

MIESIĘCZNIK

POŚWIĘCONY SPRAWOM FILATELISTYKI

Adres Redakcji i Administracji: Poznań, ulica Fr. Ratajczaka 15

Prenumerata	kwartalna	styczeń—marzec 1935 r.	w kraju zł.	**1.50**	zagranicą	—.—
„	półroczna	styczeń—czerwiec 1935 r.	„ „ „	**2.75**	„	**3.50**
„	roczna	styczeń-grudzień 1935 r.	„ „ „	**5.50**	„	**7.00**

Wychodzi co miesiąc za wyjątkiem miesięcy letnich.

Wszelkie wpłaty za prenumeratę należy uiszczać zapomocą pocztowych przekazów rozliczeniowych z dopiskiem: ADMINISTRACJA „IL. WIAD. FIL." — kartoteka № 80

Korespondencję dotyczącą Redakcji i Administracji „Il. Wiad. Fil." należy nadsyłać oddzielnie.

Nr. 41 LUTY 1935 **Rok V**

SPIS TREŚCI:

Jubileusz I znaczka polskiego z 1860 r.

Jak już wspominaliśmy w poprzednim numerze przypada na dzień 1 stycznia 75-lecie I znaczka polskiego z 1860 r. Jubileusz taki posiada dla polskiej filatelistyki wielkie znaczenie. Uważamy zatem, że najlepszem uczczeniem tegoż jest pozyskanie przez nas źródłowego artykułu o pierwszym znaczku, który zawiera nienotowane wiadomości w literaturze filatelistycznej. Nazwisko cenionego znawcy i bezinteresownego badacza na tem polu, mówi o poważnej i ciekawej treści artykułu samo za siebie

Redakcja.

Włodzimierz Rachmanow.

Kilka słów na 75-cio lecie znaczka polskiego 1860 r.

Dnia 1 stycznia r. b. minęło 75 lat od chwili wydania przez Komisję Rządową Przychodów i Skarbu Królestwa Polskiego specjalnego znaczka wartości 10 kop., oraz kopert stemplowych wartości 3 i 10 kop. do opłacania korespondencji na obszarze Królestwa Kongresowego, jak również z tego obszaru do Rosji.

Nie mam zamiaru powtarzać już dobrze znane filatelistom polskim szczegóły powstania tego znaczka, a tem bardziej kruszyć kopje nad kwestją jego polskości, uznanej nawet przez odwiecznych wrogów Państwa Polskiego, a pragnę tylko w krótkich zarysach podać szanownym czytelnikom „Il. Wiad. Fil." opis kilku nieznanych dotychczas okazów wzorów i prób znaczka oraz kopert, jak również podać odbitki fotograficzne tychże. Okazy te miałem sposobność oglądać w zbiorze p. A. Faberge (Helsingfors) podczas wystawy wiedeńskiej „WIPA", a potem otrzymać je i w Warszawie dla zrobienia odpowiednich zdjęć fotograficznych.

Rys. 1. przedstawia odręczne rysunki-projekty kopert stemplowych dla poczty miejskiej warszawskiej i dla całego obszaru Królestwa Polskiego, oraz

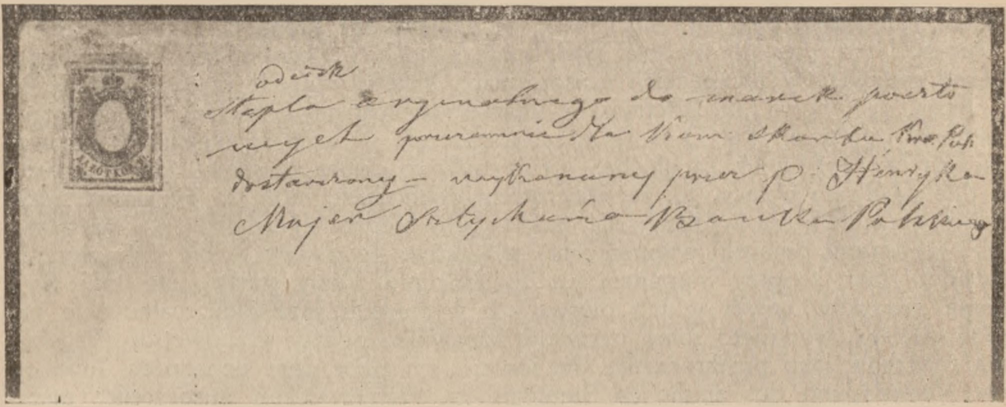

rys. 1

3 wzory znaczka pocztowego. Jak widać z powyższych projektów zarówno znaczek, jak i koperty były projektowane z napisami wyłącznie polskiemi i tylko

widocznie już później pod naciskiem władzy rosyjskiej zostały wydane z napisami dwujęzycznemi.

Rys. 2. przedstawia próbę jednej z klisz znaczka pocztowego, wykonaną w kolorze czarnym na grubym szarym papierze i naklejoną na półarkusiku pa-

rys. 2

pieru z odpowiednią adnotacją, pochodzącą z ówczesnego okresu.

Rys. 3. przedstawia odbitkę tej samej kliszy również w kolorze czarnym, lecz wykonaną na cienkim białym papierze, co daje możność dokładnego zaobserwowania wszystkich szczegółów rysunku i precyzyjności wykonania tej matrycowej kliszy, sporządzonej ze stali, w odróżnieniu od samych znaczków drukowanych z płyt miedzianych, wykonanych sposobem galwanicznym.

rys. 3

Wreszcie rys. 4. przedstawia odbitkę stempla, przy pomocy którego wytłaczano znaki na kopertach stemplowych wartości 10 kop., w kolorze czarnym na grubym szarym papierze, przyczem odbitka ta wykonana jest częściowo wypukło (en relief), co daje możność dokładnego rozpoznania herbu Królestwa Polskiego.

Unikaty te dostały się do zbiorów p. Faberge częściowo (1 i 3) ze zbiorów znanego w swoim czasie zbieracza petersburgskiego L. Breitfussa, który za zgodą i pozwoleniem cesarza Aleksandra III otrzymał je z archiwum Departamentu Pocztowego, częściowo zaś (2 i 4) z pozostałości po grawerze Banku Polskiego Henryku Majerze, zakupionych w swoim czasie u jednego z antykwarjuszów warszawskich.

Towarzystwo Wystaw i Targów w Gdyni.

Z inicjatywy Towarzystwa Przemysłowców powstało w Gdyni Towarzystwo Wystaw i Targów sp. z o. o. Jak nas informują, rozpoczęto już intensywną pracę przygotowawczą do urządzenia Polskiej Wystawy Przemysłowo-Rzemieślniczej w Gdyni w r. 1935, w czasie od 29. czerwca do 1 września włącznie. Poczynania powyższe spotkały się z całkowitem uznaniem władz centralnych i miejscowych oraz ze życzliwą pomocą Ligi Morskiej i Kolonialnej, tudzież Związku Izb Rzemieślniczych. Echo tej inicjatywy rozejdzie się niewątpliwie po całej Polsce i utrwali wiarę w nasze siły, dowodząc, że pracujemy intensywnie, celowo i że potrafimy wywalczyć należne nam miejsce w świecie. Niechaj zatem odwiecznie polskie Pomorze z Gdynią, dumą Polski, przed polskim drobnym przemysłem i rzemiosłem otworzy nowe horyzonty, ukaże nowe drogi ekspansji i nowe możliwości zbytu.

Dr. J. Dudziński.

Znaczki Poczty Miejscowej w Przedborzu.

Ciąg dalszy.

Znaczki Przedborza poczęły budzić coraz większe zainteresowanie niemieckich filatelistów, posypały się listy z zapytaniami, na które p. zarządca poczty odpowiadał z całą gotowością, podpisując się jako „Postdirektor", poczęły się nawet pojawiać w niemieckich czasopismach filatelistycznych obszerne artykuły i studja, jak np. w „Ill. Briefmarken-Journal" wielostronicowy, rzekomo na dokumentach oparty, artykuł D-ra Krügera, rozpoczęła się szeroka dyskusja i sprawa zaczęła być cokolwiek za głośna. O ile było to dobre ze stanowiska interesu, o tyle nasuwało obawy, że, ze wszczęciem dochodzeń, może to pociągnąć nietylko pęknięcie bańki mydlanej, ale nawet grube nieprzyjemności dla p. Franczaka, jako realizatora pomysłu wypuszczenia znaczków. Że obawy te nie były płonne, świadczy fakt, że przy wstępnem już dochodzeniu, kiedy starano się fakt wydania znaczków, nawet w ich pierwszych wydaniach, przerzucić całkowicie na radę miejską, wytknięto samo używanie kasownika poczty etapowej do kasowania znaczków jako przekroczenie służbowe: „Ich habe dem genannten Inhaber die Verwendung des amtlichen Stempels zu Privatzwecken ausgestellt" pisze prowadzący dochodzenie sekr. min. Dr. Urbański. Ale od czego delikatny rozum p. Szlomy Abramsona? Wykorzystano okoliczność, że p. kierownik poczty był radnym miejskim i d. 17 I 1918 r. magistrat m. Przedborza wystosował następujące pismo:

MAGISTRAT MIASTA PRZEDBORZA — Dnia 17 stycznia 1918
OBWODU KONECKIEGO
Nr. 112

Do

c. i k. Komendy Powiatowej
w Końskich.

W celu zasilenia miejscowej kasy miejskiej dochodami tutejsza Rada Miejska na posiedzeniu z dnia 16 b. m. postanowiła wypuścić miejskie znaczki o barwie narodowej i z zamieszczeniem na nich widoków częściowych miasta Przedborza jako to miejscowego ratusza i t. d.

Dochód z tych znaczków przewiduje się na sumę około 1000 koron.

Donosząc o powyższem, proszę c. i k. Komendę Powiatową o zezwolenie na przeprowadzenie powyżej zapodanego postanowienia Rady.

Burmistrz: Kosmulski mp.

Odpowiedź c. i k. Komendy Powiatowej nastąpiła zdumiewająco szybko i brzmiała jak następuje:

K. U. K. KREISKOMMANDO — Końsk, 19. I. 1918.
Nr. 1072/18

Do

Pana Burmistrza m. Przedborza.

Uwzględniając prośbę z dnia 17 stycznia b. r. Nr. 112 c. i k. Komenda Powiatowa zezwala na sprzedaż znaczków z widokami miasta o ile dochód z tego przedsiębiorstwa wpływać będzie do kasy miejskiej na cele humanitarne, sanitarne lub upiększenia miasta.

Leitender Zivilkommisär: Echhardt mp.

Zastanawiający jest pośpiech, z jakim cała sprawa została załatwiona: 16. I — uchwała Rady Miejskiej, 17. I — data podania burmistrza, 19. I — pomyślna rezolucja komisarza cywilnego. Takie odwrotne załatwienia tej zdawało by się małoważnej sprawy musiało by być uważane nawet w dzisiejszych spokojnych czasach za niebywałe, a co dopiero mówić, jeżeli się zważy, że działo się to w czasach wojennych i przy władzach okupacyjnych. Pośpiech ten świadczy, że widocznie sprawa była bardzo pilna i że starający się rozporządzali odpowiedniemi „wpływami". W ten sposób znaczki miejscowe w Przedborzu zostały zalegalizowane wprawdzie nie jako pocztowe, lecz raczej jako nalepki z celem dobroczynnym. Nie przeszkodziło to oczywiście, że były one w dalszym ciągu używane jako dopłatne pocztowe z tą tylko różnicą, iż zamiast kasownika poczty etapowej zaczęto używać specjalnego kasownika miejskiego, stanowiącego metalową pieczęć okrągłą o średnicy około 31 mm, a przedstawiającego herb miasta taki, jak go widzimy na 10 groszówce, w postaci snopa z młotami po bokach: napis w stoku brzmiał: RADA MIEJSKA MIASTA PRZEDBORZA. Kasownik ten wyciskano początkowo i czarnym i niebieskim i fiołkowym tuszem, aż dopiero ta ostatnia farba została ostatecznie ustalona jako urzędowa. Stąd wzięły się kasowniki miejskie na znaczkach drugiego wydania, które właściwie nie zostało wydane przez miasto, lecz przez zarządcę poczty etapowej.

Istniejące oryginalne bardzo rzadkie znaczki nieząbkowane pochodzą z niegotowych arkuszy i nie spotyka się ich użytych w tym stanie na całostkach. Druki próbne różnią się od gotowych znaczków tem, że drukowane są bez tła. Druki podwójne obustronne prawie wyłącznie nieząbkowane pochodzą z makulatury, o ile nie były robione w celach wyraźnie spekulacyjnych. Tak samo wyraźną spekulacją czuć różne ząbkowania.

Uwagi powyższe odnoszą się do wszystkich prawie wydań znaczków przedborskich.

Jednocześnie z pojętą w opisany sposób legalizacją przystąpiono do przygotowania nowego trzeciego już wydania znaczków, które jednak czy to ze względów technicznych, czy też w chęci zużytkowania zapasów już gotowych znaczków wypuszczono dopiero 15. III. Nowe znaczki, wykonane w tej samej litografji Zakładu Pańskiego w Piotrkowie przedstawiają te same widoki, tylko druk ich jest jednobarwny, punkty w linji łukowatej podkreślającej rok 1918, wydłużyły się w promienie. Dla uwypuklenia faktu, iż znaczki wydało miasto, zmieniono napis, a w herbie miasta na 10 groszówce umieszczono na młotach i snopie drobniutkie litery R M P, co miało oznaczać: Rada Miejska Przedborza. Poza tem poprzestawiano obrazy tak, że 2 groszówka otrzymała widok dawniejszej 6 groszówki, 4 groszówka dawnej 2 groszówki, a 6 groszówka dawnej 4 groszówki. Ciekawą jest kwestja promieni: ze śladów, jakie pozostały na niektórych znaczkach II-go wydania, należałoby wnioskować, że i przy tem wydaniu były projektowane promienie, z nieznanych nam jednak powodów promienie usunięto, a ślady ich pozostały tylko w postaci opisanych już punkcików na linji łukowatej, podkreślającej rok 1918, oraz na niektórych znaczkach np. 4 groszówce w postaci zatartych promienistych sztrychów.

Katalogujemy więc:

15. III. 1918. Znaczki, podobne do poprzednich. W obrazie widoki Przedborza względnie jego herb. Napis ponad obrazem pod rokiem 1918: RADA MIEJSKA, pod adresem: MIASTA PRZEDBORZA, u dołu znaczka w obramieniu linijnem — wartość. Litografja jednobarwna, papier zwykły, ząb-

kowanie linijne 10, spekulacyjne $11^1/_2$, znaczki nieząbkowane z niegotowych arkuszy nie kursowały.

7. 2 GROSZE 2 zielone, w obrazie rynek, nakład 7000 sztuk,
8. 4 GROSZE 4 czerwone, w obrazie ratusz, nakład 8000 sztuk,
9. 6 GROSZY 6 fiołkowe, w obrazie most, nakład 3000 sztuk,
10. 10 GROSZY 10 niebieskie, w obrazie herb miasta, nakład 3000 sztuk.

Znaczki drukowane były w arkuszach, zawierających ośm rzędów po 6 znaczków, w sumie po 48 znaczków i kasowane były na listach opisanym już kasownikiem miejskim. Użytkowanie znaczków według protokółu dochodzeń miało się odbywać w ten sposób, że zarządca poczty etapowej, p. Franczak, który jak nam wiadomo był jednocześnie członkiem rady miejskiej, pobierał w miarę potrzeby znaczki z kasy miejskiej, nalepiał je na przesyłkach, kasował i powierzał listonoszowi, który doręczał przesyłki adresatom, pobierając od nich należność za doręczenie, zebrane zaś pieniądze przelewano dwa razy w tygodniu do kasy miejskiej.

I te znaczki tak samo jak poprzednie są rzadkie szczególnie na całostkach. Natomiast bardzo tanio można nabywać falsyfikaty, które różnią się od oryginałów dużo gorszem wykonaniem, jak gdyby zamazanem — promienie z reguły są grubsze i niezdarniejsze. Pomijając pewne szczegóły rysunku, falsyfikaty różnią się jeszcze od oryginałów barwą, np. 2 groszówka fałszywa jest ciemno zielona, a 5 groszówka szaro fiołkowa. Dla 10 groszówki tego i następnych wydań charakterystyczny jest następujący błąd: w trzeciem wydaniu dla lepszego zaakcentowania, że znaczki wydało miasto, wartość ta otrzymała w herbie drobne litery, mianowicie na młotach umieszczono R i M, a na snopie P. W oryginałach na lewym młocie mamy zawsze literę R — wprawdzie na niektórych egzemplarzach zakrętas tej litery bywa zalany, ale zawsze da się stwierdzić, że nie jest to litera P, tylko R, tymczasem falsyfitaty zawsze noszą w tem miejscu wyraźną literę P.

C. d. n.

ZNACZKI POLSKIE

Nakłady ostatnich wydań.

Na podstawie danych z Muzeum Poczty i Telekumunikacji notujemy poniżej nakłady ostatnich wydań znaczków polskich:

15 gr. orzeł, opł.	70000000 szt
30 gr. niepodległośc. opł.	30000000 „
80 gr. Wit Stwosz opł.	10000000 „
1.20 zł. Sobieski p. Wiedniem opł.	2000000 „
25 gr legjonowy opł.	3000000 „
30 gr. legjonowy opł.	2000000 „
25/80 gr. opł.	7000000 „
55/60 gr. opł.	3000000 szt.
1/1.20 zł. opł.	500000 „
20 gr. Challenge 1934, opł.	200000 „
30 gr. Challenge 1934, opł.	2000000 „
20 gr. Wystawa Katowicka opł.	40000 „
30 gr. Wystawa Katowicka opł.	40000 „
20 gr /5 zł. dopł.	1000000 „
25 gr./1 zł. dopł	1000000 „
1 zł „Port Gdańsk" (nadr. pion.)	100000 „
5 gr. „Port Gdańsk"	200000 „
15 gr. „Port Gdańsk"	200000 „

Wycofane z obiegu.

Ministerstwo Poczt i Telegrafów wycofuje z obiegu z dniem 1 lutego 1935 r. znaczki pocztowe 30-groszowe czerwone z godłem Państwa.

Przesyłki pocztowe na których nalepiono te znaczki, będą od dnia 1 lutego br. uważane za nieopłacone.

Do dnia 31 marca br. będą urzędy i agencje pocztowe przyjmowały te znaczki do wymiany na znaczki obiegowe. Oddający znaczki do wymiany będą otrzymvwali pokwitowanie, a najpóźniej w ciągu miesiąca otrzymają znaczki obiegowe równej wartości.

AEROFILATELISTYKA

Tadeusz Gryżewski.

Jeszcze „Gordon Bennet“.

W związku z notatką zamieszczoną w jednym z poprzednich numerów Ilustrowanych Wiadomości Filatelistycznych, pozwolę sobie dodać parę szczegółów dotyczących aerogramów wysłanych balonami, w czasie tego konkursu. Trzeba podkreślić, że poczta ta została zorganizowana wyłącznie z inicjatywy Ministerstwa Poczt i Telekom. (do tego stopnia, że nawet Aeroklub R. P. dowiedział się o całej imprezie na parę dni przed rozpoczęciem konkursów), co trzeba tu podkreślić. Poczta była przyjmowana w urzędzie na lotnisku, oraz zbiorczym nr. 31, z całej Polski. Listy były w urzędzie segregowane, z tem jeżeli ktoś przysłał kilka, bez podania, jakim balonem chce żeby jego listy leciały, rozdzielano przesyłkę na jednakową ilość listów. W tem sposób każdy balon miał zabrać równą liczbę listów. Specjalnej opłaty nie było. Po ogłoszeniu o zorganizowaniu tej poczty, do urzędu zaczęły napływać niezliczone ilości listów z całej Polski, dzień przed konkursem musiano zawezwać do urzędu zbiorczego dodatkowe siły pomocnicze, aby segregować i stemplować otrzymane listy. Cały ranek dn. 23 września urząd poczt. na lotnisku był przepełniony publicznością chcącą wysłać listy. Zdaje się, że żadna impreza filatelistyczna w Polsce nie miała takiego powodzenia, jak właśnie ta poczta. Każdy list musiał mieć nalepioną nalepkę propagandową Aeroklubu, które dostawało się na poczcie za darmo. Taryfa pocztowa była niezmieniona; znaczki kasowano specjalnym datownikiem z napisem; MIĘDZYNARODOWE ZAWODY BALONOWE-GORDON-BENNETT 23. IX 1934 r. Warszawa 31. Data na kasowniku 23 9 34. Oprócz tego w użyciu były stemple kauczukowe, trzywierszowe: „GORDON-BENNETT“ 1934, Warszawa - 23. IX 1934., wysłano balonem „LEGIONOWO“. lub zamiast tej nazwy „SYRENA“. Drugi rodzaj stempli, który notabene od formatu poprzednich nie odbiegał, był w języku francuskim i zamiast — „wysłano“ był napis „expedie par ballon SYRENA“ (lub ewentualnie — „LEGIONOWO“). Stempel w języku francuskim był przeznaczony dla korespondencji zagranicznej, lecz i na krajową też go przystawiano, tak, że spotykamy listy, gdzie stempel jest tylko polski lub francuski, albo też jest taki i taki.

Niektóre listy mają też stemple „Syrena“ i „Legionowo“ na sobie jednocześnie. Kolor stempli czarny, rzadko fioletowy. Oba balony, po wzięciu poczty, wystartowały w tym samym kierunku i opuściły się w miejscowości „Szczuczyn Białost.“ Listy wszystkie są kasowane datownikiem tej miejscowości, z datą 24/9. Przyczem na listach wysłanych „Syreną“ kasownik jest z literą ‚a“, na innych listach, z literą „b“. Ogółem wysłanych było wszystkiego około 15.000 listów (jeszcze nigdy w swem urzędowaniu poczta w Szczuczynie nie przyjęła jednego dnia tyle listów!!), jeżeli to podzielimy na dwa, wyjdzie nam, że każdy balon przewiózł po 7500 listów. Sukces niebywały.

I-szy lot samolotem i torpedą.

W miesiącach zimowych, poczynając od dn. 22/12 ub. r. linje lotn. LOT, zorganizowały przyspieszoną przesyłkę poczty, między Warszawą a Zakopanem. Przyspieszenie to polega na tym, że o godz. 12 w południe odlatuje z Warszawy samolot do Krakowa, po wylądowaniu przesyłki pocztowe są przewożone samochodem na stację, skąd je zabiera „lux torpeda“. W ten sposób czas przewiezienia przesyłek (jak również pasażerów) skrócił się do maksymalnej szybkości godzin pięciu. W dniu 22 grudnia jako w pierwszym dniu zorganizowania tej poczty przyspieszonej, wysłane zostało z Warszawy około 100 przesyłek listowych. Listy te dla upamiętnienia tego kombinowanego lotu, zostały opatrzone pieczątką o charakterze prywatnym, owalną z napisem: Samolotem i Lux torpedą — LOT 1 VOL — Warszawa— Zakopane“. Pieczątka w kolorze szarozielonym. Listy po nadejściu do Zakopanego ostemplowane zostały datownikiem Zakopane z datą tego samego dnia, godzina 18. Przed zbieraczem aerogramów odkrywa się nowy dział, tak jak jest dział lotów katapultowych, nocnych itd. dochodzi nowy — torpedowy.

NOWOŚCI

Albanja. Z okazji 10-lecia nowej konstytucji wydano serję znaczków.
Znaczki opłatne (pamiątkowe):

1 q. — szary	15 q. — c. brunatny	1 fr. — fioletowy
2 q. — pomarańczowy	25 q. — niebieski	2 fr. — granatowy
5 q. — zielony	50 q. — c. zielony	3 fr. — oliwkowy
10 q. — czerwony		

Anglja. Nowe znaczki za 2/6, 5 i 10 sh. otrzymały pewną nieznaczną zmianę w rysunku, mianowicie tło medaljonu z głową króla posiada obecnie linje przypominające siatkę zamiast poziomych.
Znaczki opłatne:
2/6 sh — brunatny 5 sh. — czerwony 10 sh. — niebieski

Angielska Poczta w Marocco. Znaczki za 1 i 1½ d. z nowym rysunkiem zostały przedrukowane napisem „TANGIER".
Znaczki opłatne:
1 d. — czerwony 11/2 d. — czerwono-brunatny

Czechosłowacja. 100-lecie hymnu narodowego „Kde domov muj" uczczono pamiątkowemi znaczkami.
Znaczki opłatne (pamiątkowe):
1 kc. — fioletowy 2 kc. — niebieski

Finlandja. Ukazały się tu znaczki dobroczynne z podobizną pani Svinhufvud.
Znaczki opłatne (dobroczynne):
1.25 m + 25 p. — brunatny 2 m + 50 p. — lila

Francja. Serję z siewczynią bez tła uzupełniono nową wartością.
Znaczek opłatny:
5 c. — różowy

Gdańsk. W związku ze zmianą taryfy pocztowej ukazały się nowe wartości przystosowane do zmienionych opłat.
Znaczki opłatne (prowizorja):
6/7 fen. — jasno-zielony, nadruk czerwony
30/35 fen. — jasno-niebieski, nadruk granatowy

Grecja. Wydane tu znaczki na rzecz chorych na gruźlicę urzędników państwowych musiały być obowiązkowo dolepiane do każdej korespondencji krajowej od 15 do 31 grudnia 1934.
Znaczki opłatne (dodatkowe):
10 l. — zielony i żółty 20 l. — niebieski i żółty 50 l. — c. zielony i żółty

Oprócz tego ukazała się wartość 8 dr. jako uzupełnienie opłatnej serji. Znaczek ten wykonany przez Państwową Wytwórnię Papierów Wartościowych w Polsce przedstawia się bardzo dobrze.
Znaczek opłatny:
8 dr. — niebiesko-zielony

Lichtenstein. Nowo wydana serja znaczków o odmiennym rysunku składa się z poniżej wymienionych wartości.
Znaczki opłatne:

3 rp. — brunatny	10 rp. — lila
5 rp. — zielony	20 rp. — czerwony
	25 rp. — brunatny

lotniczy:
50 rp. — zielony
urzędowe:
25 rp. — c. brunatny 50 rp. — czerwono brunatny

Łotwa. Z okazji rocznicy nowego regimu wydano serję pamiątkową.
Znaczki opłatne (pamiątkowe):

3 s. — pomarańczowy	10 s. — c. zielony	35 s. — niebieski
5 s. — zielony	20 s. — fioletowy	40 s. — brunatny

Jugosławja. Również lotniczy znaczek 3-dynarowy zaopatrzono w czarną obw.
Znaczek opłatny, lotniczy (pamiątkowy):
3 d. — niebieski i czarny

Hiszpanja. Obiegową serję z nadrukiem „CONCENCION ARENAL A" uzupełniono jeszcze jedną wartością.

Znaczek opłatny:

15 c. ciemno-zielony

Monaco. Jako uzupełniająca wartość serji dopłatnej, ukazał się jeden znaczek.

Znaczek dopłatny:

60 c. — lila

Rosja. Wiadomości z nr. 40 uzupełniamy reprodukcją znaczków z serji „10 lat bez Lenina".

Z okazji 20-lecia wojny światowej ukazała się serja znaczków przeciw-wojennych, z których jedną wartość reprodukujemy.

5 k. — czarny; 10 k. — niebieski; 15 k. zielony; 20 k. — brunatny; 35 k. — czerwony

Niemcy. Po plebiscycie w związku z przyłączeniem Saary ukazała się serja z napisem „DIE SAAR KEHRT HEIM".

Znaczki opłatne (pamiątkowe):

3 fen. — brunatny
6 „ — zielony
12 „ — czerwony
25 „ — niebieski

Szwecja. Z okazji 500-lecia parlamentu ukazała się serja pamiątkowa.

Znaczki opłatne (pamiątkowe):

5 öre — zielony
10 „ — fioletowy
15 „ — czerwony
25 „ — niebieski
35 „ — lila
60 „ — wiśniowy

Szwajcarja. W uzupełnieniu wiadomości nr. poprzedniego podajemy szczegóły dotyczące serji „Pro Juventute".

Znaczki opłatne (dobroczynne):

5 (5) rp. — zielony i żółty
10 (5) rp. — fioletowy i żółty
30 (10) rp. — niebieski
25 (15) rp. — czerwony i żółty

Wydano również nową serję dopłatną z wizerunkiem katolickiej i ewangelickiej siostry spitalnej, oraz Henry Dumant'a twórcy Czerwonego Krzyża.

Znaczki dopłatne:

5 rp. — zielony
10 rp. — lila
20 rp. — czerwony

STOWARZYSZENIA

Klub Filatelistów w Kołomyji.

Na walnem zebraniu Kołomyjskiego Klubu Filatelistów dnia 4. stycznia b. r. wybrano zarząd w skład którego weszli pp.

Zarząd: Jan Tracz — prezes
Karol Goertz — v. prezes
Michał Bohr — sekretarz
Władysław Sozański — skarbnik
Jan Chrapływy — członek

Kom. Rewizyjna: Ludwik Ferall
Dr. Jakób Pordes

Związek Filatelistów w Toruniu.

Doroczne walne zebranie odbędzie się w Toruniu dnia 9. lutego br. o godz. 19-tej w Białej Sali Hotelu „Polonia" z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie.
2. Wybór marszałka i sekretarza walnego zebrania.
3. Odczytanie protokółu walnego zebrania z 4. II. 1934.
4. Sprawozdanie zarządu.
5. Sprawozdanie komisji rewizyjnej.
6. Dyskusja nad sprawozdaniami, oraz udzielenie absolutorjum.
7. Uchwalenie budżetu związku na rok 1935.
8. Wybór 5 członków zarządu, 2 zastępców członków zarządu 3 członków komisji rewizyjnej.
9. Wolne wnioski.
10. Zamknięcie części oficjalnej.

W razie nieprzybycia na wyżej wyznaczone zebranie conajmniej połowy członków związku, mieszkających w Toruniu, odbędzie się drugie walne zebranie w tym samym dniu i lokalu o godz. 19^{30}, bez względu na liczbę przybyłych. Po wyczerpaniu porządku obrad nastąpi tradycyjna loteryjka, w której udział brać może każdy z członków związku po wykazaniu się opłaceniem składek członkowskich za czas do 1. października 1934. Wszelkie wnioski opierające się o § 7 statutu uprasza się przesłać pisemnie na ręce prezesa związku do dnia 2. lutego br.

Stowarzyszenie Filatelistów w Radomiu.

Dnia 8. I. 35 r. odbyło się walne zebranie członków pod przewodnictwem p. Górskiego. Po przyjęciu sprawozdania z działalności zarządu udzielono mu absolutorjum i wybrano nowy zarząd, do którego weszli: p. Czarnocki, jako prezes, p. Brejer, jako wiceprezes, p. Węgorzewski, jako sekretarz i p. Krassowski, jako skarbnik.

W wolnych wnioskach poruszono różne sprawy bieżące Towarzystwa.

Wszelką korespondencję należy kierować do sekretarza p. J. Węgorzewskiego w Radomiu, ul. Słowackiego 3 m. 9.

Towarzystwo Filatelistyczne w Krakowie.

Walne zgromadzenie tutejszego związku odbędzie się dnia 7. lutego 1935 o godz. $7^{1}/_{2}$ wiecz. bez względu na ilość obecnych, w lokalu Banku Hipotecznego w Krakowie, ul. Bracka 1/I p.

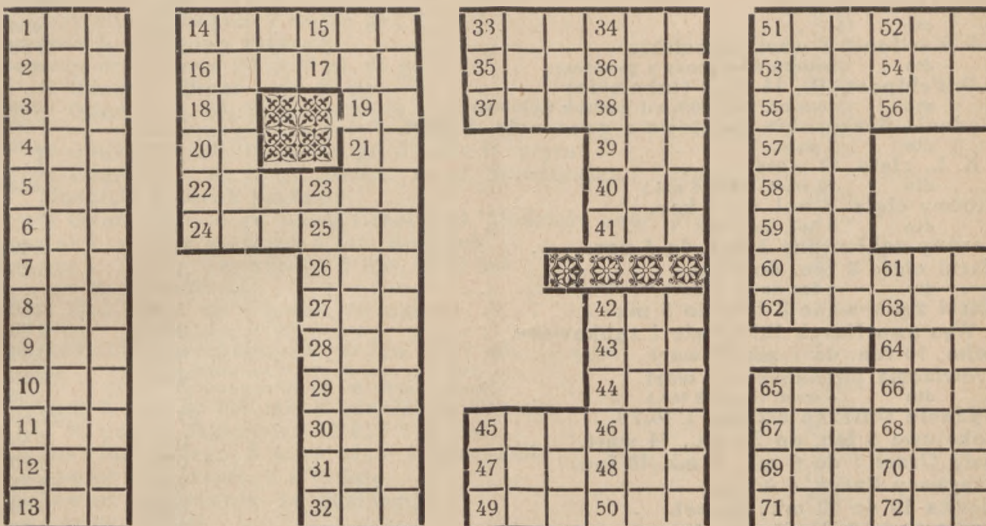
Porządek obrad:

1. Odczytanie protokółu z ostatniego walnego zgromadzenia.
2. Sprawozdanie z działalności związku i skarbnika.
3. Sprawozdanie komisji rewizyjnej i sprawa udzielenia absolutorjum ustępującemu zarządowi.
4. Wybór zarządu i komisji rewizyjnej.
5. Wnioski członków.

ROZRYWKI

Wiązanka literowa

odpowiedź na dziesięciobój noworoczny ułożona przez Antoniego Szczawińskiego z Białegostoku.

W powyższe cyfry należy wpisać 72 wyrazy poziomo, których początkowe litery czytane w początku cyfr dadzą rozwiązanie.

Znaczenie wyrazów.

1. Pojazd. 2. Imię żeńskie. 3. Roślina. 4. „Jest“ w języku obcym. 5. Imię żeńskie. 6. „Nie„ w języku obcym 7. Drzewo. 8. Miasto w Rosji. 9. „Ksiądz“ w obcej narodowości. 10. Napój. 11. Miasto lecznicze i woda mineralna. 12. Część ciała ludzkiego. 13. Mieszkanie pszczół, 14. Błotnisty osad na dnie rzeki, jeziora, 15 Miara czasu. 16. Skorupiak. 17. Miasto w jednem z państw Skandynawji. 18. Zaimek, 19. Zaimek. 20. Bóg u starożytnych Egipcjan. 21. Zaimek. 22. Dośrodkowy ruch. 23. Inaczej „przesyłam“ 24. Człowiek który nie chce nic robić. 25. Zaimek. 26. Bożek strachu. 27. „Kocham“ w języku obcym. 28. Przeczenie. 29. Skrót jednego z państw Ameryki. 30. Przykre uczucie, 31. Litera fonetycznie. 32. Zwierzę z rodziny drapieżników. 33. Woda zimą. 34 Struś australijski. 35. Miara czasu. 36. Dźwięk w muzyce. 37. Owad. 38. Hasło do poganiania konia. 39. Rzeka słynna z walk w wojnie światowej. 40. Część ubrania żołnierza. 41. „Wschód“ w języku obcym. 42. Organizator słynnego chóru w Polsce. 43. Inaczej „wołanie“ 44. Imię żeńskie. 45. Zaimek (wspak). 46. Inaczej „kogut“ 47. Zaimek. 48. Upiększenie twarzy żeńskiej. 49. Wyraz oznaczający zastrzeżenie. 50. Inaczej „pustka“, 51. Słynny admirał japoński. 51. „to“ w języku obcym. 53. Część ciała. 54. Składowa część sprawy. 55. Jarzyna twarda (wspak). 56. Pytanie (wspak). 57. Rzeka w Rosji. 58 Inaczej „wie“ 59. Rzeka w Prusach Wschodnich, 60. Część doby, 61. Pewna firma aparatów fotograficznych. 62 „Sztuka“ w języku obcym. 63. Postać biblijna. 64. „Co“ w języku obcym. 65. Zaimek. 66. Część ciała ludzkiego. 67. Zwierzę z rodziny drapieżników. 68. Rzeka w Rosji. 69. Przyrząd do młócenia zboża. 70. „Pociąg“ w języku obcym. 71. Rzeka w Polsce. 72. Imię żeńskie.

Rozwiązanie z poprzedniego numeru.

Trafne rązwiązanie „noworocznego dziesięcioboju“ nadesłali pp.: Simon Wenkert — Zaleszczyki, Jan Waltratus — Łodź, Kazimierz Mangold — Nowe Hajduki, Józef Kozłowski — Rawa Ruska, W. Recki Toruń, Zenon Jeziorski — Toruń.

Rdaktor i Wydawca Jan Witkowski, Fr. Ratajczaka 15, m. 24.

Dom Filatelistyczny - Jan Witkowski, Poznań I. Pasaż Apollo.

CENNIK

seryj znaczków polskich na rok 1935.

Ceny w złotych — porto osobno płatne z góry na nasze konto w P. K. O. 208547.

Sobieski, 4 wart.	0 55	0.60
P.P./G.G.W., 11 wart.	2 50	2.25
dto 10 ,,	0.90	0.80
P.P./Karlfond, 3 wart. (lubelskie)	2.50	2 50
dto nadruk odwrócony z gwarancją	15.—	15.—
P.P./Feldpost III., 11 wart. (lubelskie)	12.—	—.—
dto 10 wart. (bez 10/3 hal. nadruk fioletowy)	7 —	7 50
Wydanie Krakowskie gazetowe z gwarancją, 5 wart.	7.50	7.50
dto 4 wart.	4 75	4.75
P.K. L. cięte, 11 wart.	1.75	2.—
dto 10 wart (bez 6 hal.)	0,40	0.50
Korony cięte 3 hal. do 5 kor.	3.75	4 —
dto 3 hal do 1 kor.	0 65	—.—
Korony ząbkowane 3 hal. do 5 kor.	0.50	0.40
Marki cięte 3 fen. do 5 mk.	5.—	5.25
dto 3 fen. do 50 fen.	0.60	—.—
Marki ząbkowane 3 fen do 5 mk.	1 50	0.50
I. Wystawa Marek 1919 cięte i ząbkowane	0 60	0 70
Sejm, 10 fen. do 1 mk., 7 wart.	0,35	0.40
Prowizorja poznańskie, 5 wart.	4.50	4 50
dto 4 wart. (bez 5/2 fen.)	— —	1 50
Wydanie Gniezno 5/2 fen. i 10/7½	27.50	27.50
Pokojowe 5 fen. do 20 mk., 14 wart.	0.75	0 40
Mały Orzeł 1 do 8 mk., 3 mk./40 fen.	0 20	0.20
Czerwony Krzyż, 4 wart.	2 50	3.75
Siewca 10 do 20 mk, 6 wart.	0 40	0 20
Konstytucja 2 do 50 mk., 7 wart.	0.30	0 45
Wielki Orzeł 25 do 2000 mk., 9 wart.	0.40	0 35
Kopernik, Konarski 1000, 3000, 5000 mk.	0 15	0.15
Prowizorja na siewcy, 6 wart.	0 45	0 45
Wielki Orzeł, 10000 do 2 000 000, 10 wart.	9—	10.—
dto 10000 do 500 000	1.35	1.25
Nowy Orzeł 1 do 50 gr., 1 zł. Wojciechowski	7.50	0 60
„Na Skarb", 11 wart.	12.—	12 50
Widoki miast 1—45 gr. 11 wart.	4 —	0.45
Chopin 40 gr., Piłsudski 20 gr., Mościcki 20 gr. 3 wart.	1.60	0 30
„Na Oświatę", 2 wart.	0 70	0 70
Kongres Farmaceutyczny 10, 25, 40 gr, 3 wart	1.50	1.—
Słowacki 20 gr., Piłsudski 25 gr., Bem 25 gr. 3 wart.	1.50	0.25
Wystawa Filatelistyczna Warszawa 1928, bloczek	4.—	—.—
dto na liście	— —	18 75
P. W. K. 1929, 25 gr. 1 wartość	0.60	0.05
Sienkiewicz 15 gr., Piłsudski 50 gr., (2 odmiany) Sobieski 75 gr., Mościcki 1 złoty poziomo i pionowo prążkowany, 6 wart..	8.—	0.40
Mały Orzeł, 5, 10, 25, gr 3 wart	0.90	0.05
Powstanie Listopadowe 5, 15, 25, 30 gr.	1.50	0.60
Nowy Orzeł 5. 10, 15, 20, 25, 30. 60 gr.	2 —	0 20
Washington, Zwirko i Wigura, Toruń niebieski	2.—	0 30
Wystawa Filatelistyczna 1933 — Toruń	1 25	1.90
dto na liście	— —	2.50
Wszechsłowiańska Wystawa Filatelistyczna Katowice, 2 wart.	2.50	—.—
dto na liście	— —	3.—
Challenge 1634, 20 i 30 gr.	0 95	0.60
dto na liście z kasownikiem 1. dnia	— —	2.50
dto na liście z kasownikiem dalszej daty	— —	2 —
Prowizorja 25/80, 55 60, 1/1.20 zł. 3 wart.	2 50	0 95
Pamiątkowe Piłsudski 25 i 30 gr.	0 90	0 25
Lotnicze T A.B.R.O.M.I K. 25 i 100 mk.	3.50	4.50
Lotnicze 1 do 45 gr., 9 wart.	2 25	2 50
Urzędowe 3 do 600 fen., 11 wart.	0 45	0 65
Urzędowe 5 do 50 fen. szeroka cyfra	0.75	0 75

Urzędowe nowe wydanie, 2 wart. fioletowy i czerwony	—.—	0.15
Dopłaty niebieskie 2 do 500 fen.	0.95	0.95
Dopłaty czerwone 2 do 500 fen.	0 60	0 60
Dopłaty prowizorja na P. K. L., 5 wart.	3.—	3 50
dto 4 wart. (bez 35/70 hal.)	1.20	1 35
Dopłaty 1 do 100 mk., 7 wart	0 40	0.40
Dopłaty 50 do 2000 mk , 6 wart.	0 20	0.25
Dopłaty prowizorja, 3 wart.	0.35	0.25
Dopłaty 10000 do 3000000, 11 wart.	10.—	0.95
Dopłaty 1 gr. do 5 zł., 15 wart.	16 —	2 75
Dopłaty papier zwykły 1 do 25 gr , 6 wart.	0.95	0 45
Dopłata 5. gr., nowy rysunek	0.10	0.05
Dopłaty prowizorja 20 gr./5 zł. 25 gr./1 zł.	0 60	—.—
„Port Gdańsk" Orzeł 1 do 50 gr	12 50	6.—
„Port Gdańsk" 5, 10, 15 gr , I. płyta	6 50	3 50
dto 10, 15 gr., I płyta	3 50	— —
„Port Gdańsk" 5, 10, 15, 20, 25 gr. 5 wart. II. płyta	1.95	0.95
„Port Gdańsk" 5, 10, 15 gr. Orzeł, 15 gr. Sienkiewicz, 1 złoty Mościcki, nadruk poziomy	2.75	1.25
„Port Gdańsk" 5, 15 gr nowy Orzeł 1 zł. Mościcki nadr. pion.	1.75	—.—
Lewant I. nadruk matowy, 3 fen. do 5 mk.	100.—	100.—
Lewant I. „ błyszczący 3 fen. do 5 mk.	6.—	—.—
Lewant II. 1 do 20 mk.	5.—	—.—
S. O. 1920 5 fen. do 5 koron, 10 wart.	0 50	0.75
dto papier biały 15, 25, 50 fen.	1.95	— —
Korfanty cięte i ząbkowane, 10 fen do 1 mk, 14 wart.	11.—	—.—
dto cięte i ząbkowane 10 do 60 fen. 10 wart.	4.50	—.—
dto cięte i ząbkowane 10, 20, 40, 60 fen. 8 wart.	2.25	— —
G. Śląsk 5 fen. do 300 mk. z górnikiem, 20 wart.	0 45	1.65
N. K. N. poczta legjonowa 1914, 5 i 10 hal.	15.—	—.—
Korpus Muśnickiego, 8 wart. cięte i ząbkowane	8.75	—.—
Sosnowiec I. wydanie, 3 i 10 kop.	12 —	20.—
Sosnowiec II. wydanie (z paskiem)	16.—	24.—
Sosnowiec trójkąt	4.—	4 50
Zawiercie 10 i 20 fen. I. wydanie	100.—	120.—
Zawiercie 10 i 20 fen. II. wydanie	35 —	—.—
Luboml. autentyczne 5 do 50 hal., 5 wart. cięte	0.90	—.—
Rus. Polen 3 do 40 fen. 5 wart.	1 95	1.50
G. G. W. 2½ do 60 fen. 11 wart.	6 —	1.95
dto z 4 odmianami 20 fen. 2 odm. 7,5 fen.	— —	6 75
Postgebiet Ob. Ost. 2½ do 1 mk. 12 wart.	5.75	4.75
dto z 4 odmianami 20 fen 2 odm 7,5 fen..	—.—	9 50
Feldpost I. 1 hal. do 10 koron, 21 wart.	75 —	85.—
dto 1 hal. do 2 koron. 18 wart.	18 50	19 50
dto 1 hal do 25 hal 9 wart.	1 95	2.25
Feldpost II. 1 hal. do 10 koron, 27 wart.	19 50	20.—
Feldpost III. 1 hal do 10 koron 20 wart.	4.25	4 50
dto 1 hal. do 2 koron 17 wart.	0.85	0 95
Karlfond 10, 20, 45 hal. 3 wart.	0.15	0 20
Gazetowe 2, 6, 10, 20 hal. 4 wart.	0 30	0 40
Plebiscyt G. Śląsk 2½ fen. do 5 mk. (cyfra w owalu)	3 95	3.95
dto 5/15 fen. 4 typy	6 75	6 75
dto 5/20 fen. 4 typy	1 95	2 25
dto 10/20 fen. 4 typy	1 95	2 25
dto 50/5 mk. 5 typów	47.50	47 50
Plebiscyt G. Śląsk 2½ fen. do 5 mk. z gołąbkiem	1.75	1.50
dto „20 mars 1921" 10 fen. do 1 mk 11 wart	6 75	6.75
dto prowizorja, 4 mk. /60 fen do 20 mk / 80 fen., 3 wart.	2 25	2 50
C. G. H. S. Urzędowe z cyfrą „21", 5 fen. do 1 mk.	2 95	3.25
dto 5 fen. do 50 fen.	—.—	0 95
dto bez cyfry „21", 5 fen do 5 mk., 12 wart.	1.—	1 —
Plebiscyt-Olsztyn 5 fen. do 3 mk 14 wart.	3.—	3.95
dto 5 fen. do 3 mk. nadruk owalny	6 95	7 95
dto bez 15 fen. brunatno-lila, 13 wart.	2.—	2.—
Plebiscyt Warmja, 5 fen do 5 mk., 14 wart I. wydanie	18.—	19 50
dto „Commission Interalliée-Marienwerder" 5 fen. do 1 mk. 6 wart.	67.50	79.50
dto prowizorja 1 mk./2 fen. do 5 mk /7½ fen. 4 wart..	15.75	16.75
dto 1 mk do 2,50 mk. nadruk tłusty, 4 wart.	2 50	2.95
dto wydanie ostateczne, 5 fen do 3 mk. napis „Marienwerder-Kwidzyn"	18.75	19.75

Wszystkie inne znaczki niewymienione w niniejszym cenniku posiadamy stale w wielkim wyborze na składzie i służymy na żądanie obszerniejszą ofertą.

BIURO FILATELISTYCZNE „POLONIA"

H. STACHOWIAK — POZNAŃ 3.

najtańsze źródło zakupu
znaczków do zbioru

wysyła znaczki w zeszytach do wyboru bez przymusu kupna.

ŻĄDAJCIE PRÓBNY WYBÓR.

Ukazały się

dodatki 1934/5 do albumu do znaczków polskich wydanie V-te (1933) przynoszą wszystkie nowe wydania znaczków i ważne uzupełnienia.

Cena za komplet 9 kart
tylko zł 1.95
plus koszty wysyłki —.85 (w ochronnej kopercie).

VI. uzupełnione wydanie albumu do znaczków polskich 1935

CENA mimo zwiększenia objętości **nie podwyższona tylko 19.50**
plus 2 zł kosztów wysyłki.

NA NOWO

zestawiliśmy na liczne życzenia Klienteli

KOLEKCJE ROSJI SOWIECKIEJ

zgórą 120 znaczków, **każdy inny**, od roku 1918 do ostatnich nowości jak: kongres etnogr., zeppelin, 15-lecie, 26 komisarzy, 10-lecie lotnictwa i wiele innych wydań ogólnej wartości **katalogowej** zgórą zł **100**

Cena okazyjna
tylko zł 14.75
plus porto —.55 — płatne wyłącznie zgóry na P. K. O. 208.547

Ceny na pojedyncze znaczki lub serje znaczków **ROSJI SOWIECKIEJ** na zapytanie. - Prosimy o mankolisty.

Dom Filatelistyczny, Jan Witkowski

Poznań I. — Pasaż Apollo.

Druk. „POL" POLSKA FABRYKA WYROBÓW PAPIEROWYCH Sp. z o. odp. Poznań, Grobla 14.